

ПАТЕНТНО-КОН'ЮНКТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ¹

Методика проведення досліджень

Київ

2015

¹ Методику проведення патентно-кон'юнктурних досліджень було розроблено відповідно до пункту 7 Плану заходів щодо реалізації Концепції реформування системи фінансування та управління науковою і науково-технічною діяльністю на період до 2017 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.12. 2012 №1077 р. , опрацьовано на робочій групі, створеної НАН України, до складу якої увійшли представники МОН України, Державної служби інтелектуальної власності України, УкрІНТЕІ, наукових організацій та вищих навчальних закладів, та направлено до Міністерства освіти і науки України листом від 25.02.2015 № 58/326-5.

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО: Національна академія наук України

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	1
4 Загальні положення	2
4.1 Загальні засади проведення патентно-кон'юнктурних досліджень.....	2
4.2 Види робіт під час проведення патентно-кон'юнктурних досліджень	4
4.3 Порядок проведення патентно-кон'юнктурних досліджень	5
4.4 Порядок оформлення, викладання та зберігання звіту про патентно-кон'юнктурні дослідження	5
5 Завдання на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень	6
6 Регламент пошуку під час проведення патентно-кон'юнктурних досліджень	7
6.1 Регламент пошуку	7
6.2 Визначення предмета досліджень та класифікаційних індексів ..	9
6.3 Пошук держав дослідження	10
6.4 Визначення ретроспективності досліджень	10
6.5 Вибір джерел інформації	10
7 Довідка про проведення патентно-кон'юнктурних досліджень ..	14
8 Кон'юнктурно-економічна, патентна та науково-технічна інформація, техніко-економічні показники, тенденції розвитку ОГД	15

8.1	Кон'юнктурно-економічна, патентна та науково-технічна інформація щодо ОГД та об'єктів аналогічного призначення	15
8.2	Техніко-економічні показники ОГД та об'єктів-аналогів	16
8.3	Провідні організації (фірми), що розробляють (виробляють) об'єкти аналогічного призначення	16
8.4	Тенденції розвитку ОГД та об'єктів-аналогів	17
9	Визначення зовнішньоторговельних потоків ОГД та об'єктів-аналогів	18
10	Визначення обсягу ринку	23
10.1	Обсяги виробництва ОГД та об'єктів-аналогів	23
10.2	Аналіз обсягу ринку	24
11	Визначення ситуації щодо використання прав на об'єкти промислової власності	25
	Додаток А Перелік баз даних та довідкових систем для проведення патентно-кон'юктурних досліджень.....	26
	Додаток Б Бібліографія	29

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Методика містить рекомендації щодо основних положень, порядку проведення патентно-кон'юнктурних досліджень у сфері трансферу технологій.

Методика може бути застосована у сфері трансферу технологій на етапах розроблення, створення та використання об'єкта господарської діяльності.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У методиці є посилання на такі нормативно-правові акти та нормативні документи:

Закон України від 14 вересня 2006 року № 143-V «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»

Закон України від 25 червня 1993 року № 3322-XII «Про науково-технічну інформацію»

Закон України від 13 грудня 1993 року № 1977-XII «Про наукову і науково-технічну діяльність»

ДСТУ 3008—95 Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення

ДСТУ 3294—95 Маркетинг. Терміни та визначення основних понять

ДСТУ 3575—97 Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення

ГОСТ 27.001—95 Система стандартів «Надежность в технике». Основные положения (Система стандартів «Надійність в техніці». Основні положення)

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цій методиці використано терміни, установлені: у Законі України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (далі – Закон): патентно-кон'юнктурні дослідження, договір про трансфер технології,

документація, ноу-хау, об'єкт технології, ринок технологій, складова технології, технологія, трансфер технології; у Законі України «Про науково-технічну інформацію»: науково-технічна інформація; в Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність»: науково-прикладний результат; у ДСТУ 3294: маркетинг; у ДСТУ 3575: патентні дослідження, документи на об'єкти промислової власності, об'єкти промислової власності, господарська діяльність, суб'єкт господарської діяльності, патентна ситуація щодо об'єкта господарської діяльності, комплектувальний виріб; у ГОСТ 27.001: технічний об'єкт.

Нижче подано термін, вжитий у цій методиці, та його скорочення — об'єкт господарської діяльності (ОГД), що є: технологією та/або її складовими; технічним об'єктом.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методика проведення патентно-кон'юнктурних досліджень розроблена відповідно до статті 18 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (далі — Закон) з використанням [1–16].

4.1 Загальні засади проведення патентно-кон'юнктурних досліджень

4.1.1 Патентно-кон'юнктурні дослідження — це системний науковий аналіз властивостей технологій та їх складових, які впливають з їх правової охорони, стану ринків технологій, їх складових та продукції, патентної та ліцензійної ситуації, що склалася щодо них, характеру виробництва продукції [1].

4.1.2 Метою патентно-кон'юнктурних досліджень є визначення ситуації щодо стану ринків технологій, їх складових та продукції, патентної та ліцензійної ситуації, що склалася стосовно них, характеру виробництва продукції.

4.1.3 Патентно-кон'юнктурні дослідження проводять на основі патентної, науково-технічної, кон'юнктурно-економічної та іншої інформації, що стала загальнодоступною у світі. Складовими патентно-кон'юнктурних досліджень є:

— патентні дослідження;

- дослідження науково-технічної інформації;
- дослідження кон'юнктурно-економічної інформації.

4.1.4 Патентно-кон'юнктурні дослідження проводить суб'єкт господарської діяльності під час:

- розроблення науково-технічних прогнозів розвитку технологій та їх складових;
- створення технологій та їх складових;
- визначення доцільності набуття та/або передачі прав на технології та їх складові;
- підготовки до виробництва продукції із застосуванням технологій та їх складових.

4.1.5 Патентно-кон'юнктурні дослідження на кожному етапі проводять з урахуванням результатів досліджень попереднього етапу, а також з урахуванням нових джерел інформації, що стали відомі на початок виконання цього етапу.

4.1.6 Проведення патентно-кон'юнктурних досліджень передбачають у договірній або планово-технічній документації на виконання науково-дослідної та дослідно-конструкторської робіт.

4.1.7 Співвиконавцем робіт з проведення патентно-кон'юнктурних досліджень має бути структурний підрозділ з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності, у разі відсутності останнього — спеціаліст з маркетингу. За необхідності до патентно-кон'юнктурних досліджень можуть бути залучені інші фахівці.

4.1.8 Відповідальність за проведення патентно-кон'юнктурних досліджень несе суб'єкт господарської діяльності, що виконує роботи, у складі яких проводяться патентно-кон'юнктурні дослідження.

4.1.9 Результатом патентно-кон'юнктурних досліджень є звіт про патентно-кон'юнктурні дослідження, який затверджує керівник суб'єкта господарської діяльності.

4.1.10 Матеріали звіту використовують під час розроблення документів, які пов'язані з діяльністю суб'єкта господарської діяльності, зокрема:

- прогнозів, програм, планів створення та розвитку виробництва, продажу об'єкта господарської діяльності (ОГД) та надання послуг;
- тематичних карток і заявок на розроблення та освоєння ОГД;
- вихідних вимог замовника на виконання науково-дослідної роботи та/або дослідно-конструкторської роботи;
- техніко-економічних обґрунтувань;
- технічних завдань;
- звітів про проведення науково-дослідної роботи та/або дослідно-конструкторської роботи;
- технічних умов (технічного опису) на розроблений ОГД;
- стандартів на розроблений ОГД тощо.

4.2 Види робіт під час проведення патентно-кон'юнктурних досліджень

Проведення патентно-кон'юнктурних досліджень може включати такі роботи:

- дослідження технічного рівня об'єктів, виявлення тенденцій та напрямів їх розвитку;
- дослідження стану ринку продукції;
- дослідження вимог споживачів до продукції та послуг;
- дослідження напрямів науково-дослідної та виробничої діяльності організацій та фірм на ринку продукції;
- аналізування господарської діяльності, що включає ліцензійну діяльність розробників (організацій та фірм), виробників (постачальників) продукції та фірм, що надають послуги, їх патентної політики для виявлення конкурентів, потенційних контрагентів, ліцензіарів та ліцензіатів;
- аналізування діяльності суб'єкта господарювання, вибір оптимальних напрямів розвитку його науково-технічної, виробничої та комерційної діяльності, патентної та технічної політики та обґрунтування заходів щодо їх реалізації;

- обґрунтування вимог щодо удосконалення існуючої та створення нової продукції та технологій, організації виконання послуг;
- аналізування конкурентоспроможності технологій та/або їх складових, технічних об'єктів, ефективності їх використання у відповідності до тенденцій та прогнозу розвитку;
- виявлення та відбір об'єктів ліцензій;
- дослідження умов реалізації технічних об'єктів, обґрунтування заходів щодо їх оптимізації;
- обґрунтування доцільності та форм здійснення в державі та за кордоном заходів з визначення доцільності набуття та/або передачі прав на технології та їх складові, реалізації технічних об'єктів, їх комерціалізації, закупівлі та продажу ліцензій, обладнання, сировини, комплектувальних виробів;
- проведення інших робіт, що відповідають інтересам суб'єктів господарської діяльності.

4.3 Порядок проведення патентно-кон'юнктурних досліджень

Патентно-кон'юнктурні дослідження проводять у такому порядку:

- розроблення завдання на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень;
- розроблення регламенту патентно-кон'юнктурних досліджень;
- оформлення довідки про проведення патентно-кон'юнктурних досліджень;
- систематизація та аналізування інформації;
- оформлення розділів основної частини звіту про патентно-кон'юнктурні дослідження.

4.4 Порядок оформлення, викладання та зберігання звіту про патентно-кон'юнктурні дослідження

4.4.1 Звіт про патентно-кон'юнктурні дослідження містить структурні елементи, аналогічні структурним елементам звіту про патентні дослідження згідно з ДСТУ 3575.

4.4.2 Загальні вимоги до оформлення звіту, правила оформлення списку виконавців — згідно з ДСТУ 3008.

4.4.3 Облік та зберігання звіту, а також внесення змін до нього проводять у порядку, встановленому власником оригіналу звіту про патентно-кон'юнктурні дослідження.

5 ЗАВДАННЯ НА ПРОВЕДЕННЯ ПАТЕНТНО-КОН'ЮНКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

5.1 Патентно-кон'юнктурні дослідження виконуються на підставі завдання. Під час складання завдання визначають необхідність досліджень на конкретному етапі в залежності від стану/характеру продукції чи послуги. Наприклад, отримання вихідних даних для обґрунтованого вибору потенційних ринків збуту послуг або продукції (що розробляється, готова до продажу тощо) чи пошук ліцензіатів, ліцензіарів, чи аналіз можливих постачальників для продажу продукції, чи пошук партнерів з виробництва тощо.

5.2 Складання завдання передбачає визначення відповідальних виконавців кожного виду робіт, строків виконання та форм звітних документів.

Завдання на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень може містити такі розділи:

— «Назва теми», де зазначають повну назву та шифру теми договірної чи планово-технічної та/або планово-економічної документації;

— «Етап», де зазначають етап виконання патентно-кон'юнктурних досліджень;

— «Мета патентно-кон'юнктурних досліджень», де зазначають, наприклад, отримання вихідних даних для обґрунтованого вибору потенційних ринків збуту продукції.

Форма завдання на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень наведена нижче.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Посада
Підпис ініціал(и), прізвище
Дата

ЗАВДАННЯ №

Дата

на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень

Назва теми _____

шифр теми

Етап _____

Мета патентно-кон'юнктурних досліджень: _____

Таблиця — Види робіт під час проведення патентно-кон'юнктурних досліджень та виконавці

Види робіт	Підрозділи – виконавці	Відповідальні виконавці	Строки виконання робіт	Звітний документ
1	2	3	4	5

Керівник
підрозділу-виконавця

Підпис

Ініціал(и), прізвище

Керівник підрозділу з питань
трансферу технологій,
інноваційної діяльності та
інтелектуальної власності

Підпис

Ініціали, прізвище

6 РЕГЛАМЕНТ ПОШУКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПАТЕНТНО-КОН'ЮНКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

6.1 Регламент пошуку

Регламент пошуку під час проведення патентно-кон'юнктурних досліджень – це програма, що визначає сферу проведення пошуку за фондами кон'юнктурно-економічної інформації. Регламент пошуку включає:

- визначення предмета досліджень та класифікаційних індексів;
- визначення ретроспективності досліджень;

— вибір держави досліджень;

— вибір джерел інформації.

Регламент пошуку розробляється відповідно до мети патентно-кон'юнктурних досліджень, що визначається з урахуванням видів робіт, наведених у Завданні на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень.

Форма регламенту пошуку під час проведення патентно-кон'юнктурних досліджень наведена нижче.

РЕГЛАМЕНТ ПОШУКУ №

Дата

Назва теми _____ шифр теми _____

Етап _____

Номер, дата Завдання на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень _____

Обґрунтування Регламенту пошуку _____

Початок досліджень _____ Закінчення досліджень _____

Таблиця

Предмет пошуку (ОГД, його складові частини)	Мета пошуку інформації	Держава пошуку	Класифікаційні індекси/коди			Ретроспективність пошуку	Джерела інформації
			патентна інформація	науково-технічна інформація	кон'юнктурно-економічна інформація		
			МПК ¹⁾ , МКПЗ ²⁾ , НПК ³⁾	УДК ⁴⁾	ГС ⁵⁾ , СМТК ⁶⁾ , БМН ⁷⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8

Керівник
підрозділу-виконавця

Підпис

Ініціал(и), прізвище

Керівник підрозділу з питань
трансферу технологій,
інноваційної діяльності та
інтелектуальної власності

Підпис

Ініціал(и), прізвище

¹⁾ МПК – міжнародна патентна класифікація;

²⁾ МКПЗ – міжнародна класифікація промислових зразків;

³⁾ НПК – національна патентна класифікація;

⁴⁾ УДК – універсальна десяткова класифікація;

⁵⁾ ГС – гармонізована система (гармонізована товарна номенклатура);

⁶⁾ СМТК – стандартна міжнародна торгова класифікація ООН;

⁷⁾ БМН – Брюссельська митна номенклатура.

6.2 Визначення предмета досліджень та класифікаційних індексів

Існує декілька варіантів визначення предмету дослідження.

Перший варіант – предмет дослідження має окремий класифікаційний індекс ОГД у системах класифікації (міжнародний або національний).

Другий варіант – відсутні класифікаційні індекс ОГД у системі класифікацій, до якої можна віднести предмет досліджень, у такому разі предмет досліджень може бути визначений за джерелами торговельної та промислової статистики.

У разі цього потрібно знати, де може бути використаний досліджуваний ОГД (під час виробництва або експлуатації).

Якщо в торговельній та промисловій статистиці відсутні класифікаційні рубрики для досліджуваного ОГД, інформацію, що стосується такого ОГД, отримують з джерел патентної та науково-технічної інформації. Так, відомості про експортно-імпортні операції щодо певного ОГД можливо опосередковано отримати, аналізуючи патентно-ліцензійну ситуацію.

У разі класифікування об'єкта дослідження необхідно простежувати зміни в класифікації на всю глибину пошуку інформації, оскільки окремі позиції можуть розширюватися або звужуватися, а іноді й повністю виключатися, наприклад, у зв'язку з об'єднанням їх з іншими позиціями в більші за обсягом або навпаки. У випадках, коли потрібний технічного ОГД не проходить в статистичних виданнях, наприклад, у зв'язку з малими обсягами його реалізації, єдиним джерелом для отримання даних є галузева періодика. Здебільшого, в таких виданнях публікують відомості про експорт та імпорт ОГД, аналогічні тим, що публікують у митній статистиці.

Формулювати визначення предмета дослідження потрібно застосовуючи термінологію, прийняту у відповідній системі класифікації. Визначення предмета досліджень повинно відповідати: національному класифікатору (Рубрикатор науково-технічної інформації), міжнародній патентній класифікації, універсальній десятковій класифікації тощо.

6.3 Пошук держав дослідження

Для проведення патентно-кон'юнктурних досліджень обирають дві або три розвинені держави, які є провідними у відповідній до об'єкту дослідження сфері. У цьому разі виявляють конкурентів на ринках держав, у які здійснюють постійний експорт продукції. Щодо держав, які представляють потенційні ринки збуту, проводять аналогічні дослідження. За результатами аналізу визначають передбачувані ринки збуту, проводять сегментацію ринку.

6.4 Визначення ретроспективності досліджень

Визначення ретроспективності досліджень, пошук джерел інформації торговельної та промислової статистики (наприклад, митної статистики) проводять за період від 10 до 15 років, що пов'язано з використанням матеріалів для побудови рядів динаміки показників, які характеризують стан зовнішньої торгівлі та національного виробництва. Галузеву періодику, що використовують, зокрема, для визначення рівня техніки в галузі, що досліджується, достатньо переглядати за період до 5 років.

6.5 Вибір джерел інформації

Під час проведення досліджень використовують різні джерела інформації: патентні, науково-технічні, кон'юнктурно-економічні. Такі джерела можуть бути на паперових або електронних носіях інформації, або у мережі Інтернет. Джерела інформації розрізняють за обсягом інформаційного масиву (кількість записів або документів), строком ретроспективи, періодичністю оновлення бази даних, географічному простору охоплення даних тощо.

Бази даних можуть містити або патентну або науково-технічну та кон'юнктурно-економічну інформацію, або містити інформацію всіх видів. Крім того, бази даних можуть містити інструментарій щодо можливості аналізу діяльності компаній, патентних сімейств та патентних цитувань, застосування методів патентного аналізу, методів функціонального і параметричного аналізу, спеціалізованих рубрикаторів, кодифікаторів, тезаурусів, методів аналізу за економічними показниками, методів аналізу маркетингової інформації, статистичних даних (зокрема, експорту – імпорту продукції) тощо.

З переліком джерел патентної інформації України можна ознайомитися в посібнику «Патентна документація України» [10], на WEB-сайтах Державної служби інтелектуальної власності України та в ДП «Український інститут промислової власності». Користувачам запропоновано інтерактивні бази даних та інформаційно-довідкові системи, які містять відповідні патентно-інформаційні ресурси та двічі на місяць актуалізуються. Джерелом патентної інформації є також електронні бази патентних відомств держав, описи винаходів та інші об'єкти права інтелектуальної власності, реферативна інформація.

Джерела науково-технічної інформації включають, зокрема:

- галузеву періодичну і спеціальну літературу;
- проспекти, каталоги, видання фірм, фірмові досьє;
- результати випробувань дослідних і виставкових зразків українських виробників;
- результати сертифікації продукції, зокрема, на міжнародних конкурсах, виставках, ярмарках;
- публікації про впроваджені винаходи, рекламні матеріали;
- звіти про науково-дослідну, дослідно-конструкторську роботи;
- публікації міжнародних, регіональних і національних організацій зі стандартизації та контролю якості;
- національні та міжнародні статистичні видання, дані відомств, організацій тощо, які мають право публікувати статистичні дані;
- звіти спеціалістів про закордонні відрядження тощо.

Із джерел кон'юнктурно-економічної інформації під час проведення кон'юнктурних досліджень використовують:

- міжнародні та національні статистичні видання;
- фірмові довідники та річні звіти фірм;
- загальноекономічні, спеціальні та галузеві періодичні видання;
- кон'юнктурно-економічну інформацію (проспекти, каталоги, довідники компаній, спеціальні та галузеві періодичні видання), що стосуються: стану ринків та конкурентоспроможності товарів; даних про експортно-імпорتنі товари

державних контролюючих організацій, зовнішньоторговельних організацій, міністерств тощо.

Статистичні видання є основними джерелами даних про експортно-імпортні операції держав та їх національне виробництво. Дані про експортно-імпортні операції публікують у статистичних джерелах митної служби держав та ООН.

У багатьох іноземних державах дослідні установи, спілки підприємців, фірм випускають економічні довідники, що містять інформацію про підприємства різних галузей промисловості. Також видають довідники, у яких наводять дані про виробничу та фінансову діяльність великих промислових компаній по державах, підприємствах цих компаній; перелік головних виробників певних типів продукції. Окрім зазначених довідників використовують галузеві періодичні видання. У них публікують статистичні дані, економічні та технічні статті, що висвітлюють стан виробництва в галузях та надають прогнози щодо їх розвитку. Важливим джерелом інформації є матеріали провідних компаній, зокрема, фінансові звіти, у яких містять основні дані про виробничу та фінансову діяльність фірм. У звітах компаній містяться огляди стану галузі в цілому та прогнози її розвитку.

Заслужують на увагу цінові дані та показники Статистичного бюро ООН, які публікують в щорічниках «Monthly Bulletin of Statistics MBS», щорічниках «Statistical Year book» та «Yearbook of international Trade Statistics». Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) публікує свої цінові дані в «Monthly Bulletin of Agricultural Economics and Statistics», Міжнародний валютний фонд – в «International Trade Statistics».

Патентна, науково-технічна та кон'юнктурно-економічна інформація широко представлена у мережі Інтернет, що є на цей час одним з основних джерел отримання відповідних даних.

Перелік баз даних патентної, науково-технічної та кон'юнктурно-економічної інформації наведений у додатку¹⁾ А та включає інформацію про 88 універсальних, спеціалізованих (біотехнологія, хімія, енергетика тощо) баз даних,

¹⁾ Перелік баз даних та інформацію щодо їх основних характеристик підготовлено старшим науковим співробітником Відділення гібридних моделюючих і керуючих систем в енергетиці ІПМЕ ім.Г.Є.Пухова НАН України, к.т.н. О.В. Васильєвим із джерел провайдерів науково-технічної інформації станом на 20.01.2015.

а також про бази даних щодо промисловості та експортно-імпортних операцій. Критерієм відбору баз даних було обрано фактор практики використання даних інформаційних джерел протягом кількох років у реальних дослідженнях. До огляду не включено бази даних про об'єкти права інтелектуальної власності, які не є винаходами та корисними моделями. Інформаційні масиви спрощеної структури (типу Doublin Core) або такі, що не призначені для виконання структурованих інформаційних запитів (повнотекстові архіви періодичних видань, інституційні репозитарії тощо), до зазначеного переліку не були включені.

Наведені у додатку А бази даних підрозділяють на такі, яким надана можливість користування безоплатно, з частковою оплатою або платні, перелік деяких наведено нижче:

PatentScore — база даних дозволяє проводити пошук в 2,5 млн. опублікованих міжнародних заявках на патенти на винаходи, а також у 43 млн. патентних документах регіональних та національних фондів;

Espacenet-Worldwide — база даних, яка надає найбільш повний та безкоштовний доступ до патентної інформації в Інтернеті, створена Європейським патентним відомством, що містить дані про 80 млн. патентів з 90 держав. Наявність патентної інформації варіюється залежно від держав та періоду часу;

EUROMONITOR — база даних створена компанією Euromonitor International, що є світовим лідером у дослідженні споживчих ринків та містить економічну та маркетингову інформацію та інформацію про діяльність компаній на промислових ринках;

DATAMONITOR — база даних, що забезпечується інформацією з 100 офісів у 25 країнах та містить звіти, доповіді, статистичні бази даних та новини з економіки та промисловості, а також стратегічні аналітичні звіти про функціонування ринку на світовому, регіональному та національному рівнях;

ABI/INFORM — база даних містить повні тексти багатьох наукових та торговельних журналів. База даних надає доступ до дисертацій, робочих документів, звітів, новин тощо. Вказане доступно на інтуїтивній платформі ProQuest, що дозволяє перехресний пошук з іншими бізнес-ресурсами.

7 ДОВІДКА ПРО ПРОВЕДЕННЯ ПАТЕНТНО-КОН'ЮНКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Довідка про проведення досліджень може бути звітом про виконання регламенту досліджень і містити номер та дату завдання на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень, етап досліджень, номер та дату регламенту пошуку, а також дату початку та закінчення дослідження.

Форма довідка про проведення патентно-кон'юнктурних досліджень наведена нижче.

ДОВІДКА №

ПРО ПРОВЕДЕННЯ ПАТЕНТНО-КОН'ЮНКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Дата

1. Завдання на проведення патентно-кон'юнктурних досліджень _____

Етап _____

Номер, дата Регламенту пошуку _____

Початок досліджень _____ Закінчення досліджень _____

Таблиця — Джерела інформації, використані під час проведення досліджень

Предмет пошуку (ОГД, його складові частини)	Держави пошуку	Класифікаційні індекси/коди	Використана інформаційна база	Бібліографічні дані		
				патентна інформація	кон'юнктурно-економічна інформація	науково-технічна інформація
1	2	3	4	5	6	7

2. Висновки про виконання Регламенту пошуку під час проведення патентно-кон'юнктурних досліджень _____

Керівник
підрозділу-виконавця

Підпис

Ініціал(и), прізвище

Керівник підрозділу з питань
трансферу технологій,
інноваційної діяльності та
інтелектуальної власності

Підпис

Ініціал(и), прізвище

У колонці 3 наводять класифікаційні коди згідно з Державним класифікатором продукції та послуг. Стосовно патентної документації наводять індекси згідно з міжнародною класифікацією об'єктів права інтелектуальної власності, відповідно до систем патентної класифікації, чинних у досліджуваній державі протягом пошукового періоду. Для іншої документації наводять відповідні класифікаційні індекси (УДК, ГС, СМТК, БМН).

У колонці 4 наводять перелік тих інформаційних баз патентної та іншої науково-технічної, економічної, кон'юнктурної, статистичної документації, які були використані під час проведення досліджень: Державно науково-технічна бібліотека України, Фонду патентної документації громадського користування Державної служби інтелектуальної власності України, Український інститут науково-технічної і економічної інформації галузевих баз даних, баз даних організації, баз даних мережі Інтернет тощо.

У колонках 5–7 наводять бібліографічні дані про джерела інформації.

8 КОН'ЮНКТУРНО-ЕКОНОМІЧНА, ПАТЕНТНА ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ІНФОРМАЦІЯ, ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОГД

8.1 Кон'юнктурно-економічна, патентна та науково-технічна інформація щодо ОГД та об'єктів аналогічного призначення

Дані щодо кон'юнктурно-економічної інформації заносять до форми «Кон'юнктурно-економічна інформація», що наведена нижче.

Кон'юнктурно-економічна інформація

Предмет дослідження (об'єкт дослідження, його складові частини)	Бібліографічні дані	Автор, фірма (власник) документації	Рік, місце, орган видання (затвердження, депонування) джерела інформації
1	2	3	4

Патентну, науково-технічну документацію та іншу документацію, яка відібрана для подальшого аналізу, а також документацію, що відома з джерел інформації, але не виявлена в процесі пошуку, наводять згідно з формами Г.1.1, Г.1.2, Г.1.3 ДСТУ 3575.

8.2 Техніко-економічні показники ОГД та об'єктів-аналогів

Техніко-економічні показники ОГД та об'єктів аналогічного призначення наводяться згідно з формою Г.1.4 ДСТУ 3575.

Техніко-економічні показники ОГД та об'єктів аналогічного призначення

Назва та одиниці виміру	Техніко-економічні показники					ОГД	прогноз на 20__ р. (роки)
	об'єкта за стандартом або технічними умовами	об'єкта-аналога (держава, фірма, організація, модель, рік освоєння) ¹⁾					
1	2	3	4	5	6	7	

Рекомендації щодо заповнення форми «Техніко-економічні показники ОГД та об'єктів аналогічного призначення» наведено у виданні [13].

8.3 Провідні організації (фірми), що розробляють (виробляють) об'єкти аналогічного призначення

На основі аналізу патентної, науково-технічної та кон'юнктурно-економічної інформації визначають провідні організації (фірми), що розробляють (виробляють) об'єкти аналогічного призначення. Відібрані дані заносять до форми, що наведена нижче.

Провідні організації (фірми), що розробляють (виробляють) об'єкти аналогічного призначення

Назва організації (фірми), держави	Відомості щодо промислово впроваджених аналогів ОГД (назва, умовне позначення, освоєння технології, рік випуску або поставлення на виробництво технічних об'єктів)	Науково-технічний доробок (номер охоронного документа, що відноситься до удосконалення аналогів ОГД, назва дослідного зразка, проекту)	Технічна суть нових рішень та очікувані поліпшенні показники аналогів ОГД
1	2	3	4

¹⁾ кількість колонок у формі «Техніко-економічні показники ОГД» визначають за кількістю об'єктів-аналогів

8.4 Тенденції розвитку ОГД та об'єктів-аналогів

Метою проведення патентно-кон'юнктурних досліджень є обґрунтований вибір ринків збуту продукції як на момент дослідження, так і на перспективу, тому необхідно знати тенденції розвитку досліджуваної галузі ОГД і науково-технічний доробок провідних фірм.

Основні методи визначення тенденцій розвитку ОГД базуються на аналізі змін споживчих властивостей аналогів ОГД, а також на дослідженні напрямів діяльності провідних зарубіжних фірм і вітчизняних організацій щодо удосконалення аналогів.

Для визначення тенденцій розвитку ОГД широко застосовують аналіз динаміки патентування винаходів, яка відображає зміну винахідницької активності у галузі, до якої належить ОГД за певний період часу в державі дослідження, а також, показує, на які роки припадає підйом або спад винахідницької активності.

Аналізуючи динаміку патентування, особливу увагу слід звернути як на темпи зростання патентування у напрямку, що досліджується, так і на появу нових напрямів у галузі технологій та/або їх складових, що досліджується.

Зміну винахідницької активності за роками необхідно пов'язати з даними щодо розробки та реалізації аналогів ОГД, виробництва продукції на основі ОГД у державі дослідження і за результатами співставлення даних можна зробити висновок щодо тенденцій розвитку. Наприклад, якщо темпи зростання винахідницької активності та виробництва продукції основі ОГД під час дослідження досить високі, це може підтверджувати конкурентоспроможність даної продукції. Якщо обсяги виробництва такої продукції залишаються високими, а винахідницька активність падає, необхідно ретельно проаналізувати причини цієї ситуації. Однією з причин в цьому випадку може бути формування нового технічного напрямку, яке призведе з рештою до створення нової продукції.

Відібрані дані щодо тенденцій розвитку ОГД заносять до форми, наведеної нижче.

Тенденції розвитку ОГД та об'єктів аналогічного призначення

Виявлені тенденції розвитку ОГД та аналогів	Джерела інформації	Технічні рішення, що реалізують тенденції розвитку ОГД	
		в об'єктах-аналогах організацій (фірм)	в досліджуваному об'єкті
1	2	3	4

9 ВИЗНАЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ПОТОКІВ ОГД ТА ОБ'ЄКТІВ-АНАЛОГІВ

Дослідження, що наведені у розділах 9 та 10 цієї Методики, здійснюються за наявності відповідної інформації.

Зовнішньоторговельні потоки — це експортно-імпортні операції держав, що досліджуються щодо об'єкта дослідження [11]. Аналізуючи зовнішньоторговельні потоки, можна визначати обсяги та пріоритетні напрями експорту (імпорту) у державах та регіонах, які враховують (відображають) стан постачальника на зовнішньому ринку щодо його експортної спеціалізації у порівнянні з постачальниками-конкурентами щодо традиційних ринків збуту, розподілу зон впливу на світовому ринку тощо.

Аналіз імпортних потоків на ринку досліджуваної держави дозволяє зробити попередню оцінку конкурентоспроможності на ринку національних постачальників, виділити види продукції, яка користується найбільшим попитом, визначити традиційних зарубіжних постачальників. Такий аналіз свідчить про слабкі та сильні сторони постачальників та дозволяє зробити попередні висновки про конкурентоспроможність запропонованої ними продукції. Вихідною інформацією для проведення аналізу зовнішньоторгових потоків може слугувати митна статистика держав або ООН. Перед проведенням аналізу статистичних даних необхідно уточнювати класифікаційні коди. У разі відбору таких даних слід звертати увагу на одиниці виміру, що використовуються у виданнях. З джерел інформації митної статистики отримують дані про обсяги експорту (імпорту).

Ці дані заносять до форми «Обсяг експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення по роках (у поточних цінах)», яку заповнюють аналогічно, як для експорту, так і для імпорту продукції на основі ОГД у поточних цінах відповідного року. Дана форма наведена нижче.

Обсяг експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення по роках (у поточних цінах)

Класифікаційний код, рубрика	Назва ОГД, аналогів ОГД (продукції)	Одиниця виміру обсягу продукції у статистичних виданнях	Відсоток обсягу експорту (імпорту) продукції у класифікаційній рубриці	Обсяг експорту (імпорту)			
				20__ р.		20__ р.	
1	2	3	4	5			
				5.1 ¹⁾	5.2 ²⁾	5.1 ¹⁾	5.2 ²⁾

Відомості щодо перерахунку обсягів експорту (імпорту) продукції у цінах поточного року у незмінні ціни наводяться у формі «Ряди динаміки обсягу експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення _____ (держава)», що наведена нижче.

Ряди динаміки обсягу експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення _____ (держава)

Назва ОГД, об'єктів-аналогів	20__ р.	20__ р.	20__ р.
У цінах поточного року			
Індекс цін			
У незмінних цінах			

У разі побудови рядів динаміки на основі індексів цін виконують перерахунок вартісних обсягів продукції з поточних цін у незмінні ціни року, дані для якого досліджуються. Аналіз рядів динаміки дозволяє визначити темпи росту експорту (імпорту) продукції, а також виявити основні держави експорту та держави імпорту. Індекси цін публікують як в статистичних виданнях (в основному в щорічних виданнях), так і в галузевій періодиці.

¹⁾ у колонках 5.1 наводять обсяг експорту продукції, що відносять до рубрики, зазначеної у колонці 1;
²⁾ у колонках 5.2 наводять відсоток продукції, зазначений у колонці 4.

Якщо об'єктів дослідження декілька, визначають структуру експорту (імпорту). Домінування у складі експорту протягом ряду років будь-якого виду продукції дає підстави для висновку про спеціалізацію держави як експортера для такого виду продукції. Зміни питомої ваги найбільших статей експорту та поява інших вказує на переорієнтацію експорту.

Структуру експортних (імпортних) поставок об'єкта господарської діяльності та об'єктів-аналогів представляють у формі «Структура експортних (імпортних) поставок ОГД та об'єктів аналогічного призначення _____ (держави) (у поточних цінах)», що наведена нижче.

Структура експортних (імпортних) поставок ОГД та об'єктів аналогічного призначення _____ (держави) (у поточних цінах)

Класифікаційний код, рубрика	Вид продукції	Обсяг поставок					
		20__ р.		20__ р.		20__ р.	
1	2	3					
		3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2
	Інші види						
	Всього:						

В колонці 3 форми вказують дані щодо обсягу експортних (імпортних) поставок продукції по роках, обраних для дослідження у поточних цінах відповідних років. У цьому разі в колонці 3.1 вказують обсяг експортних (імпортних) поставок продукції. У колонці 3.2 вказують частку експорту (імпорту) кожного виду продукції у відсотках у загальному обсязі на рівні групи продукції.

Дана форму розробляють як доповнення до форми «Обсяг експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення по роках (у поточних цінах)», що дозволяє виявити спеціалізацію експорту (імпорту) продукції та види продукції, що переважно закуповують.

На наступному етапі робіт визначають більш детальний профіль експортної спеціалізації. Для виявлення головних постачальників та імпортерів даної продукції на світовому ринку аналізують географію експорту та імпорту.

Аналіз географічної структури експорту та імпорту дозволяє визначити основні ринки збуту продукції, що є об'єктом аналізу (за групою, видом), а також національну належність імпортованої продукції. Результати аналізу наводять у формі «Структура географічного розподілу експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення (у поточних цінах)», що наведена нижче.

Структура географічного розподілу експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення (у поточних цінах)

Держава (регіони)	Обсяг експорту					
	Всього		20__ р.		20__ р.	
1	2					
	2.1	2.2	2.1	2.2	2.1	2.2

Дані подаються у поточних цінах за відповідні роки. У колонці 1 форми вказують держави (регіони), обрані для дослідження. У колонці 2.1 форми вказують обсяг експорту (імпорту) продукції, яку досліджують. У колонці 2.2 форми вказують частку експорту (імпорту) продукції у відсотках, яку досліджують, в кожну державу у загальному обсязі експорту продукції у всі держави.

Аналогічну форму заповнюють й для імпорту продукції.

Якщо об'єкт аналізу включає декілька видів або груп продукції, доцільно аналіз географічного розподілу зовнішньоторговельних потоків доповнити аналізом детальної товарної структури цих потоків для найбільших споживачів і постачальників. Відповідні дані представляють у формі «Товарна структура та географія експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення у провідні держави-споживачі (у незмінних цінах)», що наведена нижче.

Товарна структура та географія експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення в провідні держави-споживачі (у незмінних цінах)

Вид продукції	Роки	Всього		Обсяг експорту					
				держава 1		держава 2		держава 3	
1	2	3		4					
		3.1	3.2	4.1	4.2	4.1	4.2	4.1	4.2
Всього по роках									

У колонці 3.1 форми вказують обсяг експорту (імпорту) в національній валюті. У колонці 3.2 форми вказують частку експорту (імпорту) даного виду продукції у відсотках в його загальному обсязі.

У колонці 4 наводять назви держав – головних торговельних партнерів, які визначені на попередньому етапі аналізу по загальному товарообігу, що визначений у формі «Структура географічного розподілу експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення (у поточних цінах)» [12].

У колонках 4.1, 4.2 форми наводять відповідно обсяг експорту певного виду продукції для певної країни та частку (у відсотках) експорту цієї продукції у загальному обсязі експорту у незмінних цінах.

Аналізуючи дані форми «Товарна структура та географія експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення у провідні держави-споживачі (у незмінних цінах)», можна визначити найбільш важливих зарубіжних споживачів для даного національного постачальника та найважливіші статті товарного споживання.

Аналогічно заповнюють форми товарної структури імпорту. У цьому разі отримані дані вказують на залежність національного ринку від найважливіших постачальників продукції. У такому випадку склад продукції (колонка 1) для експорту та імпорту буде не однаковим.

Аналіз товарної структури та географії експорту та імпорту продукції дозволяє визначити структуру взаємної торгівлі (товарообіг) національних постачальників з найбільшими торговими партнерами.

Дані форми «Товарна структура та географія експорту (імпорту) ОГД та об'єктів аналогічного призначення у провідні держави-споживачі (у незмінних цінах)» можуть бути основою для визначення позиціонування національного постачальника на внутрішньому та світовому ринках.

З цією метою розраховують сальдо балансу в торгівлі з головними партнерами по кожному виду продукції. Якщо обсяг експорту держави дослідження перебільшує обсяг закупівлі даного виду продукції, то сальдо балансу позитивне, в іншому випадку – негативне. За результатами розрахунку

сальдо можна зробити попередні висновки про сильні та слабкі сторони об'єкта, який досліджують, у порівнянні з головними конкурентами і, відповідно, оцінюють можливість виходу на ринок іноземних держав з аналогічною вітчизняною продукцією.

Найбільш позитивні значення сальдо вказують на переваги національного постачальника на власному ринку та розширення його впливу на внутрішніх ринках. Найбільш негативні значення сальдо по конкретним видам продукції вказують на технічну перевагу конкурентів у галузі, яку досліджують. За абсолютним зростанням негативних значень сальдо в динаміці можна побачити тенденції відставання технічного рівня продукції та конкурентоспроможності національного постачальника в порівнянні з основними конкурентами, його технічну залежність від них.

Вивчення зовнішньоторговельних потоків доцільно доповнити вивченням патентно-ліцензійної ситуації (ДСТУ 3575) стосовно об'єкта дослідження. Результати аналізу патентної ситуації допоможуть зрозуміти, по-перше, характер зовнішньоторговельних потоків щодо конкурентного товару, а, по-друге, компенсувати відсутність статистичної інформації щодо продукції, для якої не було знайдено даних.

10 ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ РИНКУ

Визначення обсягу ринку – це визначення обсягу потенційного попиту на ОГД для отримання даних не лише про його кількісні характеристики, а й про його специфіку в умовах кожної конкретної держави. Розмір обсягу ринку може бути визначений за розрахунком балансу виробництва та споживання (внутрішнє споживання) досліджуваного об'єкта.

10.1 Обсяги виробництва ОГД та об'єктів-аналогів

Базою для аналізу виробництва продукції можуть бути щорічні статистичні видання, що містять дані щодо обсягів виробництва продукції за галузями.

Відібрані дані наводять у формі «Обсяги виробництва ОГД та об'єктів аналогічного призначення (назва держави) за роками», що наведена нижче.

Обсяги виробництва ОГД та об'єктів аналогічного призначення _____
(держави) за роками

Назва ОГД, об'єктів-аналогів	Роки					
	20__ р.		20__ р.		20__ р.	
1	2					
	2.1	2.2	2.1	2.2	2.1	2.2

У колонках 2.1 форми наводять обсяги виробництва групи продукції у цінах поточного року. У колонках 2.2 форми відсоток обсягу окремих видів продукції по відношенню до групи продукції у цінах поточного року.

10.2 Аналіз обсягу ринку

Під час аналізування обсягу ринку наводять дані щодо визначення його обсягу, включаючи кількісні характеристики, а також його специфіку в умовах кожної конкретної держави. Дані наводять у незмінних цінах року, прийнятого за базовий, у національній (вільно конвертованій) валюті.

Аналіз даних дозволяє зробити такі висновки:

- динаміка внутрішнього споживання характеризує зростання потенційної ємності внутрішнього ринку;
- забезпеченість внутрішньої потреби власним виробництвом вище 100 % характеризує наявність можливості для експортної діяльності;
- частка експорту у виробництві свідчить про конкурентоспроможність національних постачальників на світовому ринку;
- зростання частки імпорту свідчить про зниження конкурентоспроможності національної продукції на внутрішньому ринку;
- зріст співвідношення імпорту та експорту вказує на те, що ринок держави може бути потенційним ринком збуту вітчизняної продукції.

За результатами аналізу зовнішньоторговельних потоків і національного виробництва готують попередні висновки щодо конкурентоспроможності

досліджуваної продукції, що розробляється/виробляється національними організаціями/підприємствами.

Цю інформацію можна використовувати для прогнозування ринків збуту та планування прикладних наукових досліджень та дослідно-конструкторських робіт, метою яких є розробка конкурентоспроможних технологій. Також цю інформацію можна використовувати для пошуків ринків збуту продукції, вибору держав патентування, вибору фірм-експортерів для закупівлі товарів, оцінки можливості укладання ліцензійних угод.

11 ВИЗНАЧЕННЯ СИТУАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ

Визначення ситуації щодо використання прав на об'єкти промислової власності, що є об'єктом(ами) технології та/або її складовими, здійснюють на основі результатів статистичної обробки патентної документації, яка стосується ОГД; результатів аналізу відомостей щодо укладених ліцензійних договорів та договорів про передання виключних майнових прав на об'єкти промислової власності; аналізу можливостей застосування в ОГД відомих об'єктів промислової власності.

У цьому розділі наводять інформацію відповідно до вимог ДСТУ 3575 (форма Г.2.1. «Динаміка патентування», форма Г.2.2. «Взаємне патентування щодо ОГД та його складових частин», форма Г.2.3. «Документи-аналоги», форма Г.2.4. «Аналіз можливості застосування в ОГД відомих об'єктів промислової власності», форма Г.2.5. «Ліцензійна діяльність фірм, організацій щодо ОГД, його складових частин»). Приклади заповнення зазначених форм Г.2.1–Г.2.5 наводяться в [13].

ДОДАТОК А (довідковий)

ПЕРЕЛІК БАЗ ДАНИХ ТА ДОВІДКОВИХ СИСТЕМ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПАТЕНТНО-КОН'ЮКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

До огляду включено бази даних патентної, науково-технічної та кон'юнктурно-економічної інформації, які можуть бути використані для проведення патентних та патентно-кон'юнктурних досліджень¹⁾. Критерієм включення було обрано фактор практики використання даних інформаційних джерел протягом кількох років у реальних дослідженнях. До огляду не включено бази даних про об'єкти інтелектуальної власності, які відрізняються від винаходів та корисних моделей. Наведено інформацію щодо обсягу інформаційного масиву, глибини ретроспективи, періодичності оновлення баз даних, географічного ареалу охоплення даних тощо.

Указується, чи містять бази даних патентну чи науково-технічну та кон'юнктурно-економічну інформацію або інформацію всіх видів. Надається інформація щодо можливості використання під час застосування баз даних інструментарію стосовно можливості: аналізу діяльності компаній, патентних сімейств та патентних цитувань, застосування основних методів патентного аналізу, застосування основних методів функціонального і параметричного аналізу (техніко-технологічні параметри), галузевих методів аналізу патентної інформації, спеціалізованих рубрикаторів, кодифікаторів, тезаурусів, методів аналізу за економічними показниками, аналізу маркетинг-методів та статистичних даних (зокрема, експорту – імпорту продукції).

Бази даних згруповані у такі групи (колонка D): патенти (patents), багатодисциплінарні (multidisciplinary), універсальні (universal), економічні (economics), бізнес (business), фінанси (finance), торгівля (trade), промисловість (industry); спеціалізовані бази даних: транспорт (transport), авіаційно-космічна промисло-

¹⁾ Перелік баз даних та інформацію щодо їх основних характеристик підготовлено старшим науковим співробітником Відділення гібридних моделюючих і керуючих систем в енергетиці ІПМЕ ім.Г.Є.Пухова НАН України, к.т.н. О.В. Васильєвим із джерел провайдерів науково-технічної інформації станом на 20.01.2015.

вість (aerospace), харчова промисловість (food), фармацевтична (pharmacy), біотехнології (biotechnology), нафтова промисловість, інформаційні технології, зварювання тощо. У переліку зазначається, чи є вказані бази даних (далі — БД) безоплатні, чи з частковою оплатою або вони є платні.

Нижче наведені пояснення щодо назв рубрик та скорочень:

Database Code Name	—	довідковий код БД
Database Name	—	розширена назва БД у редакції організації-генератора
V-DB	—	обсяг інформаційного масиву (кількість записів або документів)
TimePeriod	—	глибина ретроспективи
Time Frequency	—	періодичність оновлення БД (кількість оновлень на рік)
Geo-DB	—	географічний ареал охоплення даних
Propriet	—	фактор платності
SubjectSci-tech – Inform	—	фактор наявності науково-технічної або економічної інформації
PatInform	—	фактор наявності патентної інформації
Subject	—	характеристика предметної спеціалізації БД
Company-Analysis	—	наявність у БД можливості аналізу діяльності компаній, ідентифікації документів, що відносяться до діяльності компанії
PatFam-Analysis	—	наявність у БД можливості аналізу патентних сімейств та патентних цитувань
Pat-Analysis	—	придатність БД до застосування основних методів патентного аналізу
Tech-Analysis	—	придатність БД до застосування основних методів функціонального і параметричного аналізу (техніко-технологічні параметри)
IPC-Analysis	—	придатність БД до застосування галузевих методів аналізу патентної інформації
Thesaurus-Analysis	—	придатність БД до застосування спеціалізованих рубрикаторів, кодифікаторів, тезаурусів
Econom-Analysis	—	придатність БД до застосування методів аналізу за економічними показниками
Market-Analysis	—	придатність БД до застосування маркетинг-методів аналізу
Imp/Export Analysis	—	придатність БД до застосування методів аналізу статистичних даних, (зокрема, експорту – імпорту продукції)

Для фактора платного (безоплатного) використання баз даних та/або для інших факторів у випадку цифрових значень відповідних факторів застосовують позначення відповідно:

«0» – безоплатне користування та/або відсутність інформації;

«0,5» – окремі ресурси надаються на платній основі та/або можливість використання інформації з обмеженнями або у окремих випадках;

«1» – БД є платною та/або БД містить інформацію за даним фактором.

ДОДАТОК Б
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14 вересня 2006 року № 143-V [Текст]// Офіційний вісник України.— 2006.— 18 жовтня (№ 40).— С. 65, ст. 2664.

2. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25 червня 1993 року № 3322-XII [Текст] // Відомості Верховної Ради України.— 1993. — 17 серпня (№ 33), ст. 345.

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13 грудня 1993 року № 1977-XII [Текст] // Відомості Верховної Ради України.— 1992. — 24 березня (№ 12), ст. 165.

4. Деякі питання реалізації Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»[Текст]: Постанова Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2007 р. № 995// Офіційний вісник України.— 2007. — № 58. — С. 19.

5. СТБ 1180-99. Патентные исследования. Содержание и порядок проведения [Текст].— Мн.: Госстандарт Республики Беларусь, 1999. — 18 с.

6. ГОСТ Р 15.011—96. Система разработки и постановки продукции на производство. Патентные исследования. Содержание и порядок проведения [Текст].—М.: Госстандарт России, 1996. — 17 с.

7. СТ РК ГОСТ 15.011—2005. Система разработки и постановки продукции на производство. Патентные исследования. Содержание и порядок проведения [Текст].—[Б.м.]: Госстандарт Республики Казахстан, 2005. – 16 с.

8. ДСТУ 3574—97. Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення [Текст]. —Держстандарт України, 1997. – 11 с.

9. Акишев, Н.К. Методические рекомендации по проведению патентных исследований [Текст]: методическое пособие / Н.К. Акишев, Г.У. Кенжебекова, О.А. Шаймарданова —Алматы: Типография АО «НЦ НТИ»Ю,2011. — 64 с.

10. Патентна документація України: Посібник. Держ. Департамент інтелект. власності, ДП «Укр. ін.-т пром. власності»; [С.Д. Куса]. – 2-е вид., допов. – К., 2007. – 176 с.

11. Патентні дослідження. Методичні рекомендації [Текст] / за ред. В.Л. Петрова. – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 1999. – 264 с.

12. Порядок проведения патентно-конъюнктурных исследований [Текст]// Бюллетень «Деловой человек» / И.А. Харитонов. – М.: Многоотраслевая научно-производственная ассоциация «Новид», 1991 г.— 21 с.

13. Методические рекомендации по проведению патентно-конъюнктурных исследований, одобренных секцией НТС ВНИИПИ и методической комиссией Госкомизобретений [Текст]// Патенты и лицензии, 1990 .— № 3. — С. 27–40.

14. Несчетна, Т.К., Рябець, А.І. Патентна документація. Комплектування та можливості доступу до неї в Україні [Текст]: посібник для користувача – К.: [б.в.], 2009. – 120 с.

15. Скорняков, Е.П. Управление качеством и конкурентоспособностью промышленной продукции на основе патентных исследований: методическое пособие.—3-е изд., пересмотр. и доп. – М.: ПАТЕНТ, 2006. – 150 с.

16. Котлер, Ф. Основы маркетинга. [Текст]/ Ф. Котлер, В. Вонг, Д. Сондерс, Г. Армстронг: пер. с англ. – 4-е европ. изд. — М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2009. – 1200 с.

Код УКНД 01.140.30; 03.140

Ключові слова: патентно-кон'юнктурні дослідження, об'єкт господарської діяльності, об'єкт промислової власності, патентна ситуація, звіт про патентно-кон'юнктурні дослідження
